AQA

A-level
POLISH

Paper 3 Listening, Reading and Writing

Insert

Text to be used when answering Multi-skill task Question 6.

Listening

Sztuka zaangażowana

Make your notes below on the key points of the recording.

Reading

Najważniejszą cechą sztuki zaangażowanej jest to, że inspiruje się bezpośrednio otaczającym światem oraz porusza obecne w nim problemy. Sztuka ta wyraża niezgodę na panujące warunki życia, protestuje przeciw obowiązującym zasadom i poglądom.

Artyści tworzący sztukę zaangażowaną używają najrozmaitszych technik. Wypowiadają się poprzez obrazy, instalacje, działania, filmy, teksty i akcje. Jedni tworzą prace wystawiane w muzeach, inni decydują się pracować bezpośrednio z ludźmi, jeszcze inni wychodzą na ulice. Prace tych artystów często wywołują silne emocje, otoczone są atmosferą skandalu, oburzenia i protestu.

W Polsce dynamiczny rozwój sztuki zaangażowanej nastąpił po 1989 roku, kiedy kraj stał się wolny i demokratyczny. Artyści pierwszego pokolenia wolnej Polski podejmowali tematy dotąd nieobecne w sztuce i debacie publicznej. W centrum uwagi sztuki między innymi znalazł się tak zwany *Inny* – człowiek w jakimś sensie zepchnięty na margines społeczeństwa, bez głosu i niewidzialny. Mógł nim być poruszający się na wózku inwalida, głuchoniemy, niewidomy czy bezdomny. Zdaniem artystów tego nurtu sztuka powinna uświadamiać i uczyć odbiorcę, podobnie jak robią to polityka czy nauka. Powinna przynosić efekty społeczne, np. zmianę świadomości – pomóc nam zrozumieć i zaakceptować różnorodność w świecie.

Testem na upragnioną przez artystów siłę działania sztuki zaangażowanej może być to, jak jest ona odbierana przez kolejne pokolenia. Okazuje się, że prace, które wzbudzały kiedyś wielkie kontrowersje, protesty, oskarżenia o obrazę uczuć, dziś już nie wywołują takich emocji. Może to świadczyć o wzroście tolerancji, znormalizowaniu czegoś, co było kiedyś odrzucane, stygmatyzowane, nie do pomyślenia. Zmiany postaw i świadomości nie odbywają się z dnia na dzień, są długim procesem, a sztuka może mieć duży w tym udział.

Reading

Make your notes below on the key points of the reading text.

Copyright information

For confidentiality purposes, all acknowledgements of third-party copyright material are published in a separate booklet. This booklet is available for free download from www.aqa.org.uk after the live examination series.

Copyright © 2021 AQA and its licensors. All rights reserved.